

măciți de beție și de focu, începură a se bate ei în de ei și a fugi; ér' Stephan, a-i măcelări. Dar' cei ce scăpau din mânele armatei lui Stephan, nu scăpau de țeranii români, cari-i așteptau pe la potici. În-suși regele Matheiu, abia putu scăpă rănit și îmbrăcatu în haine próste. Etă ce făcea buna înțelegere a Româniloru și istețimea Domnului lor. Ba încă Moldovenii nu se mulțumiră numai cu atâta; ei trecură și în țera Unguriloru, făcându și ei, ceea ce făcură Ungurii în Moldova. Regele Matheiu, spăimântatu și mai multu de acésta, ceru pace de la Stephan. Elu i-o dede; căci Matheiu, de și era rege alu Unguriloru, însă de națiune era Român.

N'apucă Stephan a se odihni, și écca-i veni veste, că Tatarii au intratu în țără. Domnulu Stephan, îndată se pusse în fruntea armatei séle, i întâlni, și lovindu-i cu curagiu românescu, parte din ei prinsă vii, parte remasse morți, ér' parte scăpară cu fuga în țera lor. Între Tatarii prinși, fu și fiulu regelui tătărescu.

Сфѣтїпї вѣнѣ. Аспрінареа este cea mai вѣнѣ мѣзѣрѣ, аи мінкаре шї вѣзѣрѣ. Омѣлѣ аспрінатѣ, трѣште ал натѣ. Нѣ те аитрече аша дарѣ аи десмерѣрї шї десфѣтїрї. Нѣ те аитрече аи мінкѣрї шї вѣзѣрї. Мѣвннкѣ астѣ-зі ктѣ де мѣзѣрї, мїне тотѣ вел флѣмїнзі. Шї те аивракѣ аи опї че bestminte фрѣмоаше, тотѣ вел фї ачела. Нѣ дѣнѣ bestminte, чї дѣнѣ пѣр-тареа чеа вѣнѣ, те предѣште лѣмеа.

Аидреантѣ пре челѣ че рѣтѣчеште; аивадѣ пре челѣ че нѣ шtie; аивѣрѣвѣтеазѣ пре челѣ че este ла аидоеалѣ; опреште пре челѣ че нѣзвеште ла челе реле; кѣ аша те вел фаче прїе-тенѣ фрателѣ тѣѣ.

Нѣ те мїндпї. пентрѣ челе че ал; кѣ ачестеа аи ле-а датѣ Дѣмнезеѣ. Астѣ-зі ле-а датѣ аие, шї мїне мїе. Кѣм аи ле-а датѣ, аша аи ле-а шї лѣа, де т'ел аигіафа. Аиуаинтеа лѣї Дѣмнезеѣ, suntemѣ кѣ тогії асемене. Нѣ дѣнѣ авадїе сеаѣ мѣрїре, чї дѣнѣ фанте не деоссебїмѣ знїї де алдії.

10. **Metalele.** La ce ni folosescu metalele, ca să le căutăm și să le scotem din pământu?—Asta o veți cunoște, dacă veți citi aci, cu luare-aminte.

I.) **Aurul.** Ce colóre are aurulu?—Elu e greu și fórte întindătoru. Dintr'unu dramu de auru curatu, putemu face o fôe așa de subțire, în câtu se póta acoperi unu omu calare, cu calu cu totu. Din auru curatu, nu se póte face nici unu lueru vârtosu, pentru că e prea móle; și de aceea, se amestică cu aramă. Din auru amestecatu, se facu totu felulu de juvaere prețioșe.—Spune numele câtoru-va din aceste? Dar' aurulu se întrebuintézá mai multu la făcutu monede. Spuneți numele câtoru-va monede de auru?—

II.) **Argintulu.** Ce colóre are elu?—Argintulu e fórte sunătoru; elu, ca și aurulu, nu se póte întrebuintá curatu; ci amestecatu cu a-